

URZĄDZENIA, SPRZĘT I NARZĘDZIA MEDYCZNE ORAZ ORTOPEDYCZNE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-80
	Aparaty do znieczulania ogólnego i sztucznej wentylacji płuc	5900-03
	Nazwy i określenia	Zamiast BN-74/5900-03
		Grupa katalogowa 1422

1. WSTĘP

Przedmiotem normy są podstawowe nazwy i określenia dotyczące aparatów do znieczulania ogólnego i sztucznej wentylacji płuc oraz zastosowania tych aparatów dla potrzeb medycyny.

2. NAZWY I OKREŚLENIA

2.1. aparaty do znieczulania ogólnego (aparat do anestezji ogólnej) — aparat umożliwiający odwracalne zniesienie świadomości i odruchów.

2.2. aparat do znieczulania wziewnego (aparat do anestezji wziewnej) — aparat umożliwiający dostarczanie do dróg oddechowych par lub gazów środków znieczulających.

2.3. aparat do znieczulania wziewnego z przepływem ciągłym (aparat do anestezji wziewnej z przepływem ciągłym) — aparat umożliwiający dostarczenie w sposób nieprzerywany do dróg oddechowych par lub gazów znieczulających.

2.4. aparat do znieczulania wziewnego z przepływem przerywanym (aparat do anestezji wziewnej z przepływem przerywanym) — aparat umożliwiający okresowe (cykliczne) dostarczanie do dróg oddechowych par lub gazów znieczulających.

2.5. czas fazy wdechu T_I — czas od początku przepływu wdechowego do początku przepływu wydechowego.

2.6. czas fazy wydechu T_E — czas od początku przepływu wydechowego do początku przepływu wdechowego.

2.7. czas pauzy wdechowej T_{IP} — czas między końcem przepływu wdechowego a początkiem przepływu wydechowego.

2.8. czas pauzy wydechowej T_{EP} — czas między końcem przepływu wydechowego a początkiem przepływu wdechowego.

2.9. czas cyklu oddechowego T_C — czas liczony od początku przepływu wdechowego do początku następnego przepływu wdechowego.

2.10. częstotliwość oddechu f — liczba cykli oddechowych w ciągu jednej minuty.

2.11. czułość oddechu wspomaganego P_{as} , V_{as} , V_{as} — wartość ciśnienia, objętości lub przepływu, która jest niezbędna do rozpoczęcia fazy wdechu, gdy aparat ustawiony jest na oddech wspomagany.

2.12. maksymalne robocze ciśnienie P_{Wmax} — maksy-

malna wartość ciśnienia, która uzyskiwana jest w systemie oddechowym aparatu.

2.13. maska oddechowa — element łączący system oddechowy z ustami i/lub nosem chorego.

2.14. minimalne robocze ciśnienie P_{Wmin} — maksymalna wartość podciśnienia (poniżej atmosferycznego) uzyskiwana w systemie oddechowym aparatu w czasie wydechu.

2.15. miech oddechowy — element zwykle w postaci elastycznego karbowanego cylindra, umożliwiający wytwarzanie w układzie oddechowym¹⁾ dodatniego i/lub ujemnego ciśnienia.

2.16. nawilżacz gazów — aparat przeznaczony do nawilżania mieszaniny gazów oddechowych.

2.17. nebulizator — aparat przeznaczony do rozpylania wody lub leków w mieszaninie gazów oddechowych.

2.18. objętość przepływu V_{dis} — objętość gazu przepływającego przez układ oddechowy w czasie wdechu.

2.19. objętość oddechowa V_T — objętość gazu dostarczana do płuc pacjenta w czasie wdechu lub objętość wydychana.

2.20. objętość minutowa V_{MIN} — objętość gazu dostarczana lub opuszczająca płuca pacjenta w ciągu jednej minuty.

2.21. opór wydechowy respiratora R — opór stawiany przepływającym gazom na drodze od pacjenta do atmosfery.

2.22. opór parownika — suma strat związanych z przepływem gazu przez parownik, mierzona jako różnica ciśnień na wejściu i wyjściu z parownika przy określonym przepływie.

2.23. parownik — urządzenie zapewniające zmianę stanu środka anestetycznego z ciekłego w lotny.

2.24. parownik przepływowy — parownik, w którym mieszanina gazów nasycając się parami przepływa w sposób ciągły.

2.25. parownik z bąbelkowaniem — parownik, w którym parowanie środka anestetycznego uzyskuje się dzięki przepływowi strumienia gazu przez ciecz.

2.26. parownik kroplowy — parownik, w którym parują krople środka anestetycznego.

¹⁾ Pod nazwą układ oddechowy należy rozumieć sumę systemu oddechowego aparatu i dróg oddechowych chorego.

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Medycznej
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Sprzętu Optycznego i Medycznego OMEL
dnia 15 września 1980 r. jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1981 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 23/1980 poz. 94)

2.27. parownik ze stabilizacją — parownik zapewniający stałość nastawionej wartości stężenia niezależnie od zmian temperatury i przepływu gazów.

2.28. podatność wewnętrzna aparatu C_{int} — wartość określająca zależność objętości do ciśnienia w systemie oddechowym aparatu, podczas sprężania gazów w czasie fazy wdechowej.

2.29. respirator (aparat do sztucznej wentylacji płuc) — aparat służący do wspomaganie i zastępowania niewydolnej czynności oddechowej chorego.

2.30. respirator kabinowy (o działaniu zewnętrznym) — respirator umożliwiający oddychanie dzięki stosowaniu przerywanego lub zmiennego ciśnienia od zewnątrz klatki piersiowej.

2.31. respirator do oddechu kontrolowanego — respirator umożliwiający dostarczanie gazów do dróg oddechowych, niezależnie od możliwości oddechowych chorego.

2.32. respirator do oddechu wspomaganego — respirator umożliwiający wspomaganie oddechu chorego zsynchronizowane z oddechem chorego.

2.33. respirator do oddechu kontrolowanego i wspomaganego — respirator, który może być stosowany do oddechu kontrolowanego i wspomaganego.

2.34. respirator ciśnieniowy — respirator, w którym zmiana fazy wdechu na fazę wydechu następuje po osiągnięciu w układzie oddechowym nastawionej wartości ciśnienia.

2.35. respirator objętościowy — respirator, w którym zmiana fazy wdechu na fazę wydechu następuje po dostarczeniu do układu oddechowego ustalonej objętości gazów.

2.36. respirator czasowy — respirator, w którym zmiana fazy wdechu na fazę wydechu następuje po upływie nastawionej wartości.

2.37. respirator z ujemnym ciśnieniem wydechu — respirator wytwarzający podczas fazy wydechu ciśnienie niższe niż otaczające ciśnienie atmosferyczne.

2.38. respirator z biernym wydechem — respirator nie wytwarzający podczas fazy wydechu ciśnienia niższego niż atmosferyczne.

2.39. resuscytator — przenośny aparat, umożliwiający sztuczną wentylację w przypadku wystąpienia nagłej niewydolności oddychania.

2.40. system oddechowy aparatu — zespół elementów łączących aparat z drogami oddechowymi chorego, umożliwiające wdychanie gazów o ustalonym składzie.

2.41. system oddechowy zwrotny — układ połączeń, w którym gazy wydychane przez chorego mogą być ponownie przez niego wdychane.

2.42. system oddechowy zamknięty — układ połączeń, w którym gazy wydychane nie są usuwane na zewnątrz.

2.43. system oddechowy częściowo zwrotny — układ połączeń, w którym część gazów wydychanych usuwana jest na zewnątrz.

2.44. system oddechowy dwuprzewodowy — układ połączeń zwrotny, w którym gazy wdychane przepływają jednym, a gazy wydychane drugim przewodem.

2.45. system oddechowy jednoprzewodowy — układ połączeń, w którym gazy wdychane i wydychane przepływają jednym przewodem w dwóch kierunkach.

2.46. system oddechowy bezzwrotny — układ połączeń, w którym gazy wydychane usuwane są całkowicie na zewnątrz.

2.47. system oddechowy otwarty — układ połączeń, w którym podczas fazy wdechu, przez aparat zasysane są gazy z atmosfery.

2.48. rura oddechowa — przewód, przez który gazy oddechowe dostarczane są do chorego lub od chorego.

2.49. układ rozdzielający respiratora — urządzenie oddzielające system zasilania respiratora od systemu oddechowego.

2.50. układ sterujący — funkcjonalny zespół aparatu służący do zmiany faz oddechowych.

2.51. układ doprowadzający gazy — zespół elementów doprowadzających gazy do systemu oddechowego aparatu.

2.52. uprząż maski — element utrzymujący maskę oddechową na twarzy chorego.

2.53. worek oddechowy — elastyczny zbiornik (zwykle gumowy), do którego dostarczane są gazy oddechowe; pozwalający na okresowe podawanie ich do dróg oddechowych.

2.54. zastawka jednokierunkowa — zawór umożliwiający przepływ gazu tylko w jednym kierunku.

2.55. zastawka bezzwrotna (zastawka oddechu bezzwrotnego) — zawór umożliwiający wdech z aparatu i wydech do atmosfery.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Medycznej ORMED, Warszawa.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-74/5900-03 — rozszerzono zakres terminologiczny normy wynikający z rozwoju wiedzy technicznej.

3. Dokumenty międzynarodowe i normy zagraniczne
RWPG PC 5712-77 — Аппараты ингаляционного наркоза и искус-

ственной вентиляции лёгких. Термины и определения

ISO 4135 Anaesthesiology and medical respirators — Vocabulary — norma zgodna w zakresie pojęć technicznych

4. Autor normy — mgr inż. Andrzej Krupski — Fabryka Aparatury Rentgenowskiej i Urządzeń Medycznych, Warszawa.